

ABONAMENT:

pentru
Austro-Ungaria:
Pe an cor. 5.—
Pe 1/2 an c. 2.50
pentru
România și Streinatate
Pe an cor. 10.—
Un nr. 10 IIII. —

OLTEANUL

FOAIE SĂPTĂMÂNALĂ, SOCIALĂ, CULTURALĂ ȘI ECONOMICĂ.

INSERTIUNI

se primesc cu
prețuri reduse.

—
Scrisori nefran-
cate se refuză.

—
Manuscripte nu
se înapoiază.

Director: DR. IGAN ȘENCHEA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Făgăraș, strada Apafi Nr. 19.

EDITOR-PROPRIETAR:
CONSTANTIN POPP.

Cum îngrijesc stăpânii comitatului de noi?

(Prăsila de cai din ținutul nostru. — Regularea Oltului și alte cauze*).

— Articol din afară. —

În câțiva numeri din „Fogaras Hirap” a apărut o serie de articoli, cari se ocupă cu creșterea cailor de prăsilă. Scriitorul acelor articoli lungi și tânguitori se plânge împotriva hotărârii mai marilor de a strămuta hergheliile de cai din țara Oltului (cu deosebire cea din Sâmbăta de jos), în alte locuri mai prielnice cultivării cailor de rassă.

Mai întâiu se însufletește de locurile acestea frumoase și atât de potrivite pentru hrănirea animalelor de prăsilă, apoi trece la alte locuri mai puțin prielnice cultivării armăsarilor și 'n urmă publică „memorandul însoțirii economice a comitatului Făgăraș” în chestia aceasta. Când e vorba de cultivarea armăsarilor din Făgăraș, se arată defectele, de cari sufer animalele de prăsilă, și totodată se arată și pricina, dela care vin scăderile acestea.

Acesta e pe scurt cuprinsul vactelor și suspinelor, ce se scot în câțiva numeri de-arândul, pentru un lucru, cu care n'are nici în clin nici în mână bunul mers al economiei dela noi. Doar „Țara Oltului” e un ținut, în care oamenii se ocupă și trebuie să se ocupe numai cu cultivarea sămănăturilor. În tot cuprinsul Oltului aili numai șes, loc potrivit pentru sămănături. Deaceea toată grija slujbașilor din fruntea comitatului trebuie pusă pe aceea, ca pământul acesta rece și sărăcăcios, să fie cultivat cât se poate mai bine, să se procure uneltele economice de lipsă și mai vartos să se reguleze curgerea Oltului, care pe zi ce merge pricinuește tot mai multă pagubă bieților țărani ce locuiesc în comunele din apropierea Oltului.

Se știe, că Oltul pela noi are de partea stângă pe unele locuri niște țărniuri foarte mici și neputincioși, cari nu pot sta împotriva valurilor turbate a curgerii apelor sburdalnice. Aproape în fiecare an, chiar și când nu sunt

atâtea ploii, chiar și atunci apa Oltului nu încapă în alvia sa, altminterlea destul de largă, ci se revarsă cu furie asupra pământurilor cu sămănături și livezilor bieților oameni și le înneacă tot avutul, pentru care au muncit și s'au străduit aproape un an de zile.

Dar nu se îndestulește cu atâtea Oltul nostru, ci an de an mai rupe și câte-o fâșie de pământ din locurile oamenilor și o schimbă în alvie, ca să aibă pe unde merge liniștit și neturbat de mâinile și gândurile omenești.

Nu arareori se întâmplă, că Oltul rupe locuri întregi, și-și face o mătă foarte largă, mai mare și de un kilometru și așa își lărgește tot mai mult calea; în schimb, când sunt vremuri ploioase cum a fost și cea din anii din urmă, amenință nu numai sămănăturile, fără și pe oameni și satele cu prăpădire și nimicire totală.

Toate acestea vin de acolo, că nu e regulat cursul Oltului, țărniuri (mai ales cel din stânga) sunt foarte mici și neîntăriți; n'are întărituri, cel puțin artificiale, bunăoară îngrădituri de nuele și de pietrii, cari să scape sămănăturile de furia valurilor. Lipsește aproape cu totul întăriturile țărniurilor numite Iese, cu toată că mai fiecare deputat, chiar și străini, ce-a fost ales în ținutul nostru, a făgăduit, că va cere și va primi regularea Oltului, dar până acum nu s'a făcut nimic în aceasta privință.

Ba nici cei cari sunt puși anume pentru grija ținutului acestuia, cum sunt mulțimea slujbașilor din fruntea comitatului și a celor de pela moșiile statului sau erariali, (cari se preumblă numai cu trăsura, cu câte 4 roibi și un husar ca vizitiu, dela o moșie la alta fără să aducă ceva folos, nici comunelor, nici statului), nici aceia n'au făcut și nu fac nimic pentru ferirea oamenilor de pagubele, ce le pricinuește Oltul. Se 'ngrijesc de câte de toate, până și de prăsila cailor, pentru care lucru trimit chiar memorande la ministru, și din care Oltenii nu trag nici un folos, iar când e vorba de delă-

turarea răului, ce-i amenință pe olteni de ani de zile nu trimit nici măcar o scrisorică, în care să arete ministrului primejdia economică, în care se află țărani de pe Olt.

Cele pasă celor dela putere de țărani olteni, cari sunt numai Români; las' să piară, doar asta o vreau și ei. Ei domni au eu ce trăi, lor nu le plouă, nici nu le înneacă oltul, hrana și comoditatea lor e pe deplin asigurată, încolo fulgere și trăsnească, puțin le pasă.

Dar stați puțin Domnilor, și cum vă place să trăiți din sudoarea și truda țăraniului român, faceți bine și vă îngrijiți și de izvoarele, din care vă scoate el hrana de toate zilele. Dați-i ajutor în străduințele, ce le pune pentru cultivarea pământului, pentru că numai așa vă poate plăti mulțimea dărilor, care în fie care an e tot mai mare (ca să poată trăi atâtea slujbași, cât cu lucru, cât fără lucru, numai plata să le meargă).

Nu șicanați într'una poporul acesta blând și harnic, care din revărsatul zorilor și până seara târziu lucră și asudă, ca să-și poată plăti aruncurile de totfelul și când nu le răzbește nici așa, atunci ia drumul către America, punându-și viața în primejdie, ca să aveți cu ce trăi Dvoastră; de al lui traiu și viață nici că mai bagă seamă.

Lăsați-i în pace școlile confesionale, ce le are, nu i-le împiedecați pentru toată nimica, zicând: că sunt necorespunzătoare ca școli confesionale iar dacă e vorba se fie comunale, ziceți, că sunt foarte bune; numai să învețe ungurește.

A trecut vremea iobăgiei și tirăniei, nu numai a celei trupești, fără și a celei sufletești; suntem în veacul luminii, când fiecare om și fiecare popor își cere dreptul la viață.

Astfel ne cerem și noi dreptul la viața asta de pe pământ. Vrem să ne ajutați în străduințele noastre economice, scăpându-ne pământul de primejdiile, ce ni-l fac neroditor.

* Articolul de față din cauza aglomerației de material, numai acum se poate publica.

Vrem să Vă vedem mai des în mijlocul nostru, nu numai când e vorba de „comișii”, alegerea slujbașilor, sau vânzări, ori în primblări cu trăsura pe drumul Făgărașului, sau cu pușca la vânat, ori când e vorba să porunciți „foc” jandarmilor, vrem să știm, că vă zace la inimă bunăstarea noastră pe toate terenele.

Și dacă vă zace la inimă binele obștesc, arătați lucrul acesta și'n faptă bună oară grijii de regularea Oltului, sprijiniți-ne școlile confesionale, nu nile închideți; ajutați-ne să învățăm mai întâi, cu toții carte românească pentru că Români suntem, și Români vrem să fim, și nu vă pierdeți vremea cu prăsila armăsarilor, din care trudă noi nu tragem nici un folos.

Dacă ar fi fost regulați țărmerii Oltului, atunci n'ar fi trebuit să se scada procentele de dare a multor comune din comitatul acesta, cum s'a întâmplat în adunarea din toamna asta.

Vrem să știm, că străduințele noastre nu sunt zădărnice, că pe urma ostenelelor, ce le aducem zilnic, avem și noi vre-o bucurie, vre-o mângâiere.

Vă îngrijiți de primar, jurați, drumar, văcar, purcar și alți slujbași de nimică, îngrijitivi și de massa poporului, care vă dă pâinea de toate zilele.

Să vedem, ce puteți și ce știți face domnilor?

Argus.

Pământul e al nostru

(Cu prilejul hotărârii nemeșilor din Cluj).

Neamul nostru e înfrățit dela fire cu pământul, ce-l locuiește, și cu toate podoabele lui. El nu-i ca orășanul cu sufletul mărginit la anumite plăceri la anumite dorințe, ci sufletul său e contopit cu întreaga fire din afară cu codrul verde, cu munții înalți, cu glia strămoșească ce-o lucră cu sudoare.

E strânsă legătură între român și codru. Valurile lui de freamăt lung clocotitor, parcă au dat naștere la doina noastră plină de putere și tristeță. El ne scutea în trecut în palatul său cu stâlpi înalți și puternici, cu bolți încovoiate de bogăția frunzișului, aici la acest împărat veșnic prieten al românului, își afla neamul nostru scut puternic și adăpost, de câte ori hoarde barbare și sălbatică ne amenințau cu cutropire, și duceau vai și amar pe drumul lor deschis de urgență blestemului înfricoșat. Aici și-a dus traiul multă vreme românul, ca păstor de vite și oi, pânăce vremuri mai prielnice i-au asigurat viața și în văile deschise de râuri șarpuitoare. Un trecut atât de ocrotitor pentru noi nu se uită cu una cu două, românul și azi e înfrățit cu codrul, și numai văzân-

du-l, pieptul i se umple de răsuflul puternic al codrului, ca la revederea unui prieten, cu amintiri trecute și duioase.

E înfrățit românul și cu munții, ce se înșiră lung și închid în depărtare cercul vederii, cu promoroaca lor vineție, cu petele de nori albi, uitați pe coaste țepișe. Ne-au fost și ei acelaș povățuitor bun și înțelept în vremuri de restriște, cași codrul în a cărui haină împodobită se îmbracă ca'n zile de sărbătoare. De altă parte au și ei de-a se lupta cu aceleași greutăți de aceeaș mărime cași neamul nostru. De câte ori furtuni vrăjmașe se deslănțuesc cu toată urgența asupra creștetelor de stâncă, nori negri ca bălauri ar vrea să-i înghită, să-i acopere, vânturi cumplite cu trăsnete pocnitoare, ar vrea să-i sfarme, să-i măture de pe fața pământului, încât nici urma să nu li se mai cunoască. Ei se ridică însă cu o tărie înălțătoare, își deșteaptă la luptă dreapta tot ce are pân'la cea mai neînsemnată frunză, ține piept cu uraganul, îl învinge, îl alungă, chiotește de bucuria biruinții strălucite, și mulcom după aceea își doinește viața de liniște. Aceeaș e și soarta neamului nostru, iar ființele povățuite de aceeaș soarte se apropie de olaltă și se înfrățesc. Munții noștri din Ardeal sunt românești. Numai în neamul nostru e tăria aceea, de fiorii căreia te simți cuprins și pătruns, când stai în fața unei stânci prăpăstioase de munte, ce sgarie norii. De aceea românul privește la muuți, ca la unii, ce-s în drept să fie sub stăpânirea sa iar dacă alții și-au pus domnia lacomă asupra lor, aceasta o privește ca o nelegiuire, care n'are să țină multă vreme, ci în curând trebuie să se sfarme stavila, ce desparte pe doi prieteni cari se au atât de dragi. Pui lângă olaltă acestea două nume: munte și român; așa-i că se unesc. Să zicem însă: munte și jidan; așa-i că-ți vine să răzi și tot așa s'ar întâmpla dacă am pune în loc de jidan numele altui popor conlocuitor, căruia-i place mai mult viața dela șes. N-are nici un popor în sine firea aceea, ce-o are românul, și care seamănă atât de bine cu firea muntelui. Se prea poate, ca un jidan sau unghur luând în stăpânire anumiți munți, să urce acolo mașini cu fireze, să prăbușească la pământ arborii de sute de ani, să desbrace munții de podoaba coamei lor falnice, precum se fac încercări să desbrace și neamul nostru de multe podoabe ale sufletului său, dar toate acestea se privesc ca niște lucruri străine de firea muntelui, ba chiar urgisite, precum nici noi nu întâmpinăm cu plă-

cere atentatele la viața noastră sufletească: »Codrul frate cu românul«.

Dar dacă între neamul nostru și muntele cu codru este așa legătură de simțeminte pretinești, cu mult mai dezvoltate sunt acestea simțeminte față de glia, ce o lucră, fiindcă de aceasta nu-l leagă numai o anumită duioșie ci de ea i legată însași soarta, însuși traiul și întreaga lui viață de pe pământ.

Moșioara de pământ e împreunată cu însași viața românului în chip nedespărțit, că omul trăește cu adevarat numai în clipele de muncă și de luptă, viața e muncă, iar românul nostru își desfășură munca cu tot dea-dinsul numai în brazda, ce o frământă cu sudori. Aici e munca lui cea adevarată, aici e deci viața lui și de aici își așteaptă roadele acestei vieți. De moșioară is legate amintirile și reagulii de ani, ce-i formează viața. Din mirosul proaspăt al gliei răsturnate simte cei dintâi fiori plăcuți, ce-i împrăștie primăvara cu reîntoarcerea ei mult așteptată.

La câmp afară întâmpină șirurile de cocori și alte paseri călătoare, cari aduc cu cântecile lor solia zilelor mai bune. Pe câmp își primenește puterile în bătaia înviorătoare a razelor domoale de primăvară. Din pământul acesta își adună vara roadele nădejdi și a sânguinții, numără cu palma aspră mănunchele de grâu agonisite cu trudă, strânge în brațele sale vânoase snopul, cu căldura arșiței miezului de vară. Pe câmp își petrece și zilele de toamnă mohorate, ca traiul său și ascunzând în neguri dese depărtarea, cum e ascunsă soarta viitorului dinaintea ochilor lui trudiți. De glie-i legată întreaga lui viață, de aceea i atât de dragă, și dorința lui cea mai mare e, să știe, că-i a lui, precum doarește ori-ce om să fie a lui ceea ce iubește mai mult.

Dar dela roadele acestei glie își așteaptă și mântuirea. Câte dări trebuie să plătească, cum se simte, totdeauna învălmășit de năcazuri, privește în jur și nici odată nu-și zărește margine năcazurilor sale, nici odată nu se simte la adăpost dinaintea grijilor, ci totdeauna dibuește pe nesigur, așteptându-și ruina dintr'o parte sau alta. Și care e singura nădejde, ce-l susține, și-l întărește în mijlocul atâtor nevoi? La glie la moșie, de acolo își așteaptă scăparea, ea îl îmbărbătează, și-i arată licurirea unei raze de mântuire. Deaceea moșia și-o simte românul ca pe o soție credincioasă, care se luptă alătura cu el și îl scoate din mijlocul durerilor. El se simte că-i soț bun nu numai cu moșia, ci și

cu ceea-ce-și lucră moșia cum zice cântecul:

„Trageți voi boi dela rudă,
Că voi sânteți soți de trudă”.

Din roadele gliei în urmă se hrănește. Când anul e bun are și el nădejde la un traiu mai omenesc, la o voie bună în casă și la veselia copiilor, iar când snopul sloboade puțin atunci foarte puțin îi rămâne și lui în grânar, căci tot se duce pentru domni. Iată dar că de glie i legat în suși traiul românului,

Deaceea davă nu-i mirarea, că e atât de puternică străduința țaranului nostru de a ajunge tot la mai mult pământ. Cine își cumpără o moșioară atunci nu se gândește, că el e român, și acela care o vinde e ungur, și prin urmare să se bucure, că o moșie nemeșească a ajuns pe mâni românești. El aici nu-i condus de simțiminte naționale, acestea pentru el is vorbe, cu cari știu face paradă numai nădrăgarii. El știe, că cumpără moșia, ca să aibă cu ce trăi el și ai săi, să aibă unde munci, ca să nu lucreze în brazdă străină. Știe mai departe că un ungurul o vinde fiindcă el nu lucră că e domn, și-i trebuie numai bani, ca să-și petreacă bine la oraș. Țaranul nostru are pentru ce să fie îngrijorat singur de soarta sa mult mai tare, decât să se gândească, că îmbogățindu-se el, face un bun serviciu și neamului întreg, care cât de cât dar a mers înainte, să zicem și numai cu o palmă de loc. Insuflețirea pentru această înaintare materială a poporului, socotită din punctul de vedere național, rămâne pentru gazetarii și peste tot pentru cărturarii noștri. Ei știu face din aceasta o afacere națională, pecând țaranul nu. Și e lucru firesc să te bucuri de binele la care a ajuns cel mai de aproape al tău. Aceasta e adevărata însuflețire pentru un neam, când ea urmează unui mers bun, unei biruințe, sau unei stări de lucruri, vrednice de cinste. Aceasta-i o însuflețire cu temei puternic și adevărat, care nu se răstoarnă cu una cu două. Dar însuflețirea numai, fără mersul bun al lucrurilor, de-a susținea o pătură de oameni nevrednici, cari nu fac nici o ispravă aceea-i foc de paie, ce face bobotaie mare o clipă, ca în minuta următoare să se stângă. Așa-s nemeșii, cari s'au adunat în Cluj, numai fiindcă se țin de nația ungurească, cred că au drept, la o viață fără muncă, fără de osteneală, cred, că sunt în drept, ca statul să-i ajute, chiar și la ducerea une vieți destrăbălate, numai și numai să nu piară nația ungurească. E chiar mirare până unde o poate ajunge orbia omenească.

Dar pe lângă orice svârcoliri pământul totuși va fi al nostru, căci neamul românesc e înfrățit cu munții cu codrii cu glia și moșia strămoșiască, el singur e vrednic de această răsplată fiindcă el o muncește, și-o frământă cu sudori, și e vrednic lucrătorul de plata sa. Cei trândavi, dedați de veacuri cu lenevirea vor rămânea înapoi urșiți peririi, iar cei harnici vor merge tot înainte, tot înainte, plini de nădejdea izbânzii, clădindu-și palatul unui traiu mai omenos, pe ruinele celor ce n'au fost vrednici de viață. Pământul va fi al nostru, căci nouă ne place munca de câmp, și dreptatea firească cere, ca pământul să fie al aceluia, ce-l lucră.

Adunarea municipală a comitatului Făgăraș.

Decursul ședinței.

(Urmare).

După *Dr. Șenchea*, ia cuvântul notarul public *dr. Bauszner Gondó*, care cu slabe argumente susține propunerea comitetului permanent.

Zice, că situația politică externă, în care se află monarhia, apoi marile interese economice și financiare ale monarhiei, și în special ale Ungariei, precum și consolidarea internă justifică politica și sistemul inaugurat de Tisza. — Deci, fiind necesar, trebuie să felicităm guvernul lui Tisza și să-i votăm încredere. Regretă, că deși în *alte chestii* este de acord cu români, totuși în chestia aceasta divergează.

E de observat, că dl Bauszner este fiul fostului fișpan cu același nume și un vechiu membru al fostului și prezentului partid tiszai.

Ia apoi cuvântul dl *dr. Octavian Vasu*, care polemizează cu antevorbitorul.

Tisza și guvernul lui, — zice vorbitorul, — nu merită a fi salutat, nici a i se da vot de încredere, de oarece e *retrograd*.

El reprezintă *forța brutală* față de drept. Calcă în picioare în mod cinic constituția și legile și ținde a nimici, — ba a nimicit și până acum, — parlamentarismul.

Un om, care pune parlamentul țarei, sub domnia poliției, a jandarmeriei și a miliției, nu este capabil a respecta nici dreptul altora; și nu poate fi chemat a conduce destinele unei țări, nici a aduce pace, liniște, progres și fericire în țară. Pe Tisza îl consider de om *medieval*.

La clarificarea situației interne, — nu a fost de lipsă guvernul lui Tisza, căci nu a avut absolute nici un rol decisiv. Stările financiare-economice dăinuiesc tot așa, ca și până la venirea lui.

Față de păcatele lui Tisza și guvernul lui, dl Bauszner, nu ne-a putut aduce nici un *merit*, nici o faptă, care ar putea justifica votul de încredere propus. — E deci în contra acestuia și să *alătură la propunerea făcută de dr. Șenchea*.

După *dr. Vasu*, ia cuvântul preotul calvin, *Balla Károly*, — cunoscutul șovinist și dușman încarnat al românilor.

Incepe cu atac contra lui *dr. Bauszner* zicând, că el de când e nici când nu a putut fi de acord nici cu *dr. Șenchea*, nici cu *dr. Vasu*, deoarece ce nu se poate împăca cu programul național și principiile politice profesate și propagate de acești conducători români. El este pentru realizarea ideii de stat național maghiar.

Se află în perplexitate însă, deoarece chiar în zilele trecute a cetit în foile maghiare: „că *Tisza vrea să vândă țara ungurească românilor*”. Și totuși — spre surprinderea lui, — vede că tocmai *români sunt în contra lui Tisza*. Asta nu o poate înțelege. Dar — zice vorbitorul, — să ne restringem la *comitatul nostru*. Să nu uităm câte jertfe aduce guvernul pentru comitatul Făgăraș, fără de cari acesta nu s'ar putea susține. Acestea să le considerăm ca niște *daruri* (!!) binevoitoare a le guvernului. Comitatul Făgărașului deci, — ca un comitat mic și sărac, trebuie să fie recunoscător și cu încredere față de guvernele maghiare și cu deosebire față de Tisza. — Sprijinește propunerea comitetului permanent.

Ne mai vorbind alți, reflectează *dr. Șenchea*.

Imi pare foarte curioasă — zice vorbitorul, — afirmațiunea d-lui preot Balla, că Tisza vrea să vândă țara românilor. Măcar de ar fi adevărat. *Vindeți-ne odată*, — d-lor maghiari, — *țara nouă românilor, că noi o cumpărăm bucuroși. Faceți-ne numai contract pe ea și ne-o dați în stăpânirea noastră*.

Pe altă parte tot d-voastră strigați în lumea largă, că *români vreau să vândă țara*. Dar cui, domnilor, căci Vă spun, că și noi o vindem, numai să căpătăm un cumpărător bun, și-i facem contract la notarul public; — ca să nu mai poată fi stricat.

Iată, cât de ridicule și de copilărești sunt afirmațiunile ziaristice ungurești și a multor bărbați politici maghiari, cari ar voi să treacă de serioși.

Mai zice părintele Balla, că vezi Doamne, multe jertfe aduc guvernele maghiare pentru nefericitul nostru comitat.

Bine domnilor, oare comitatul Făgărașului nu îndeplinește tot aceleași funcțiuni de stat ca și alte comitate?

Oare comitatul Făgărașului și poporul lui nu constituiesc parte întregantă a coroanei sf. Ștefan?

În urmăre nu este statul dator a-l împărtași în aceleași favoruri și ajutoare, ca pe alte comitate ungurești și săsești? Ceiace este dator statul să facă, nu să poate conzidere de dar, nici de marinimozitate.

Dar dacă, d-voastră, maghiarii, nu ne conziderați pe noi români, și comitatul Făgărașului de aparținători Ungariei, și nu vă place de noi: *dați-ne dincolo!* (arată spre Carpați),

E ușor fraților săcui și sași să voteze încredere ori cărui guvern, căci toate guvernele au jertfit în mai puțin de 10 ani, peste 20 milioane de coroane, din visteria statului, adunată și din sudoarea noastră, a românilor. — Aceasta horendă sumă s'a dat așa numitelor *expozituri* (kirendeltség) șecuești, pentru interesele economice exclusive și specifice a celor patru-cinci sute de mii de secui, cei mai răsfățați copii ai țarei.

(Cari cea mai mare parte să luănesc din câștigul din România. Cul.)

Și acestea sunt numai sumele, cari s'au dat publicității, fără multele milioane, despre cari numai guvernele și cei favorizați știu.

Tot asemenea și frații sași au primit dela guvernele ungurești daruri bogate, așa de ex. pentru gimnaziul săsesc din Brașov 450 de mii cor, pentru cel din Sighișoara aproape o jumătate de milion, pentru repararea bisericilor negre din Brașov iarăș 2—300 mii coroane, cari să știu.

Unde rămân alte multe zeci și sute de mii de cor. subvențiuni, pe cari le primesc reuniunile lor economice și diferitele întreprinderi industriale și comerciale? In școlile lor legea aponyană nu se ezeacă. Sunt deci favorizați pe toate terenele, chiar în contra și în detrimentul românilor.

Și acești copii răsfățați ai tuturor guvernelor maghiare au deci motive de a vota încredere tuturor guvernelor, — de ori ce colorit ar fi.

Noi români, însă în loc de favoruri — suntem perzecați pe toate terenele și suntem știnjiniți în progres, chiar și numai din puterile noastre proprii.

Ne ar plăcea, domnilor, dacă situația noastră politică și în general stările politice din statul nostru s'ar schimba — cum ar și trebui să fie — în așa mod, ca și noi români să ajungem în poziția terică de a sprijini și a avea încredere în guvernele țării noastre. Dar fiind acum încă foarte departe de o astfel de stare, — și deoarece cred, că și dvoastră sunteți convinși, că sistemul de guvernare de azi și guvernul lui Tisza nu merită încredere, — Vă rog să promiți propunerea mea.

Vorbirea și cu deosebire declarațiunile hotărâte al drului Șenchea, a făcut adâncă impresiune, dar tot odată a atins foarte neplăcut pe toți soviniștii, în frunte cu căpetenia lor. Au scrâșnit din dinți, dar au tăcut.

A fost verbuțată toată ceata funcționarilor, a jidovilor și sașilor, — cari fără nici un pic de însuflețire și în totală lipsă de convingere, — au votat nefasta propunere.

E lucru curios însă, că nici mamelucii din Făgăraș și nici guvernul nu au trâmbitat votul de încredere.

Să vede, că le e rușine la amândoi?
Coresp.

RĂȘBOIUL.

Rășcoala Albanezilor.

Puterile mari contra Sârbiei.

La granița Sârbiei spre Albania se dau lupte sângeroase între Albanezii rășculați și trupele sârbești. Guvernul Sârbiei e silit să trimită în Albania detașamente de trupe, cari să ocupe ținuturile. Faptul acesta amenință să încurce din nou situația Albaniei, a cărei granițe nici acum nu sunt încă stabilite de Puterile mari.

Belgrad, 23 Sept. De trei zile se dau lupte înverșunate la granița albaneză dintre Dibra și Djakoviza între bandele albaneze conduse de Iza Boletinat și trupele sârbești. O mie de albanezi conduși de Iza Boletinat personal au încercat să pătrundă pe teritoriul sârbesc, dar au fost respinși. Pierderile lor sunt de 200 morți și răniți, pe când de partea sârbilor a căzut 1 căpitan, iar câțiva soldați au fost răniți.

Belgrad, 23 Sept. *Cerculă cu înzistență zvonul că turburările ar fi fost puse la cale de instigatori bulgari și austro-ungari. Ziarul „Pravda” afirmă chiar, că numeroși ofițeri bulgari și austriaci se află în Albania unde conduc luptele ce se dau la granița sârbească. Essad pașa a declarat, că se va proclama guvernator al Albaniei până la numirea și alegerea domnitorului.*

Londra, 23 Sept. Puterile au hotărât să facă demersuri energice pentru restabilirea completei ordini în Albania. Puterile nu vor tolera cu nici un chip, ca Serbia să reocupe din nou vre-un teritoriu albanez.

Constantinopol 24 Sept. A început desconcentrarea soldaților din Adrianopole și Kikilisse. Sunt trimiși la soldații, cari au răspunderi familiare; după aceea, va veni rândul teritorialilor.

Belgrad 24 Sept. In toată ziua consiliul de miniștri sub prezidenția regelui a deliberat asupra măsurilor de a restabili liniște și ordine la granița albaneză și a respinge pe albanezii cari au năvălit pe teritoriul sârb. Se asigură că consiliul ar fi decis să convoace o parte din rezerviști și să-i trimeată îndată la granița albaneză. Guvernul a transmis marilor puteri expunerea amănunțită asupra năvălirilor albanezilor pe teritoriul sârbesc precum și asupra măsurilor pentru restabilirea liniștei și ordinii pe graniță. Știrea despre năvălirea albanezilor la Dibra provoacă o mare întărătare.

Belgrad 25 Septembrie. Din cauza turburărilor din Albania s'a ordonat mobilizarea diviziei din Morava și a unui număr de contingente din toate celelalte divizii.

Belgrad 25 Sept. Eri au avut o ciocnire albanezii și trupele sârbești în apropierea imediată din Dibra. Lupta a fost înverșunată și a ținut până la amiază; sârbii s'au retras spre Kicevo, pe când albanezii au intrat în Dibra.

Albanezii sunt în număr de 6000, sub comanda ofițerilor străini de naționalitate necunoscută până acum. S au trimis numai decăt întăriri sârbilor la Dibra.

NOUTĂȚI.

Avis. Cerem scuze cetitorilor ziarului nostru, că în săptămâna viitoare, nu vom putea scoate foaia, din cauza strămutării de local.

— Parastas în memoria lui Vlaicu la Făgăraș. Marea jale ce-a stăpânit zilele acestea sufletul întregului neam românesc a lăsat urme adânci și'n inimile Făgărașenilor. Acestei întristări fără păreche s'a dat expresie Duminecă în 20 Sept. prin ținerea unui parastas în biserica gr. cat. oficiat de pâr. vicar Iacob Popa. Cu acest prilej pâr. capelan Nicolae Pop într'o vorbire frumoasă a talmăcit publicului de față durerea ce a cuprins deodată și fără veste inimile tuturor.

— Decorațiile lui Aurel Vlaicu. Din ordinul ministrului de război al României, d-l căpitan Poenaru a vizitat în 10 Sept. la hotel Enescu din București pe bătrânul Dumitru Vlaicu, tatăl regretatului aviator și i-a predat decorațiile »Steaua României« și »Virtute militară«, purtată de fiul său.

— Logodne princiare. Luna Octomvrie a. c. va fi pentru Dinastia României de o însemnătate epocală prin serbarea alor două evenimente importante. Principele Carol fiul moștenitorului de tron al României, se va logodi cu marea ducesă Olga, fca cea mai mare a Țarului Rusiei.

Imediat după acest eveniment, moștenitorul tronului grecesc principele George, se va logodi cu principesa Elisabeta a României. Solemnitățile acestor logodne princiare sunt aranjate deja în cele mai mici amănunte și se vor face cunoscute în mod oficial cel mult până la 15 Octomvrie viitor.

— Noua lege de presă. Afară de reforma curții cu jurați, în ministerul de justiție se sprijinesc și alte proiecte de legi. Intre aceste este și noua lege de presă, pe care guvernul voește s'o treacă prin camera încă în sesiunea de toamnă.

— Concurs. La masa studenților academici „Dr. Aurel Mureșan” din Cluj, sunt a se înainta cererile pentru locurile libere până la 1 Octomvrie n. c. la direcțiunea institutului de credit „Economul” Cluj. Cererile vor fi însoțite de următoarele documente: a) indice ori atestat de maturitate; b) atestat despre starea materială a părinților precum și despre numărul membrilor familiei; c) declarație, că au luat act de conținutul regulamentului „Mesei” și se vor conforma aceluia. Beneficiații din semestrul trecut, cari nu au satisfăcut condițiilor și nu se vor scuza temeinic, nu vor fi luați în samă. Direcțiunea institutului „Economul”.

— Bancnote noi de 20 coroane. Numărul mai nou al monitorului oficial anunță, că banca austro-ungară retrage din circulație bancnotele de 20 coroane datate din 2 Ianuarie 1907, deoarece cu ziua de 29 Septembrie a. c. pune în circulație bancnote noi de 20 coroane purtând data de 2 Ianuarie 1913.

Bancnotele vechi de 20 coroane vor avea valoarea aceasta până în 31 Decemvrie 1915 și până la finea anului 1921 se vor putea schimba la Banca austro-ungară. Lățimea nouilor Bancnote va fi de 150 milimetri iară înălțimea de 90 milimetri, prin urmare foarte acomodate de a se prinde cu ușurință de buzunare. Bancnotele noi sunt subscrise de guvernul băncii austro-ungare: Popovics, de Consilierul superior Gold și de secretarul general Prauger.

— Mai nou. În zilele acestea a apărut în tipografia noastră ediția a doua din opul „Pregătire la moarte” de Sf. Alfons Maria de Ligouri, tradusă pe românește de societatea de lectură „Inocențiu Micu Clain” a teologilor din Blaj. Să poate comanda dela soc. „Inocențiu Micu Clain” Blaj — Balázsfalva cu prețul de 2 cor. broșată, plus 20 fil. porto.

— Sat de Români transilvăneni în ținutul ocupat de România. Dl profesor Dr. G. Murgoci călătorind prin satele din ținutul Balcicului, ocupat acum pentru totdeauna de România, a dat de o comună numită Ghiaur-Suiuciu (Suiuciu creștin) Locuitorii creștini ai acestui sat se deosebesc de Bulgari, Turci și Greci și la față și la port. Intrând în comună, dl Murgoci a auzit o fetiță numărând: unu, doi, trei... opt, nouă, zece într'o curată limbă românească. Intrebând-o pe ea și pe nește

femei românește, ce sunt, ele au fugit în casă. Un locotenent (obărlăntant) român, care a mai umblat pe acolo, i-a spus, că sunt mocani români (așa se numesc Românii din părțile Sibiului și Brașovului trecuți în România, mai ales în Dobrogea), așezați de mult acolo și cari de-o generație (un rând de oameni) și-au uitat limba, vorbind numai turcește.

Se 'nțelege, că statul român le va înființa școală românească, unde vor învăța foarte iute românește. Așa se va face la timpul potrivit și în satele românești din Săcuime, unde Românii și-au uitat limba.

— **Inima Românului.** În comuna Siliștoara nu departe de Dunăre se găsea pe timpul mobilizării compania a patra de pioneri. Într-o zi fu adusă o vacă, care avea să fie tăiată pentru hrana soldaților din ziua aceea. Ce s'au gândit însă bravii soldați români? Să se lipsească în ziua aceea de carne, mulțumindu-se și numai cu fasole de post, pâine și murături, iar vaca să o dăruiască familiei vr'unuia dintre rezerviștii mobilizați, despre care se va dovedi, că e mai lipsită. Hotărârea aceasta au adus-o la cunoștința companiei. Cercetându-se chiar în satul Siliștoara, s'a găsit o biată femeie cu șapte copii, bărbatul căreia fiind mobilizat trecuse deja cu regimentul în Bulgaria. Fiind chemată de comandantul companiei, i s'a dat vaca în fața tuturor soldaților. Bucuria bieteii femei când a primit acest dar neașteptat venind din partea unor tovarăși de luptă ai soțului ei, era de nedescris. Nu-i venea să creadă ochilor și lacrimile ei de mulțumire răsplătiră în chip înduioșător pe sufletele bune ale bravilor soldați.

Raport general

al comitetului central al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«.

(Urmare).

Agenturi și Biblioteci.

Despărțămintele, în cursul anului 1912 au continuat cu hărnicie și înființarea de agenturi și de biblioteci populare. Comitetul central a fixat mai deaproape activitatea agenturilor, care s'a comunicat despărțămintelor în apelul făcut de biroul central pentru înscrierea membrilor ajutători. În acest apel se spunea, că activitatea unei agenturi are să fie următoarea: 1. să aranjeze nu în fiecare Duminecă și sârbătoare, șezători culturale, în cari preoții și învățătorii să țină prelegeri poporului, să le cetească bucăți potrivite, apoi să execute cântări cu corul școlarilor sau al adulților, să se facă declamații și reprezentații teatrale; 2. să țină în cursul iernii, cursuri; 3. să înființeze biblioteci sătești; 4. să înscrie membri la Asociațiune și să încasseze taxe, și 5. despre întreaga activitate să facă, în fiecare an, un raport comitetului central al despărțământului, de care să țină agentura.

În urma acestor îndemnuri ale comitetului central atât numărul agenturilor cât și al bibliotecilor s'a sporit simțitor. La sfârșitul anului 1912, Asociațiunea a avut 395 de agenturi și 501 de biblioteci populare (unele contopite cu bibliotecile parohiale și școlare). Într'un singur an numărul agenturilor s'a sporit deci cu 121, iar al bibliotecilor populare cu 59.

În cursul acestui an *Asociațiunea a primit dela marele binefăcător, dl Vasile Stroescu, o donațiune de 25 mii cor.*, cu scopul de-a înființa, până la sfârșitul anului, biblioteci populare, și anume cu cărți tipărite la dorința dlui Stroescu, cari a destinat suma de 10 mii cor., și cu alte scrieri potrivite pentru popor, ce se va cumpăra din restul de 15 mii cor. Biroul central, cu ajutorul Secțiilor științifice-literare, a întocmit o listă de cărți potrivite pentru bibliotecile populare și încă în toamna acestui an va trimite la 150—200 comune biblioteci compuse din părți alese. Aceste biblioteci se vor înființa mai ales la periferii, unde cultura românească e mai primejduită. Despre înființarea acestor biblioteci vom raporta on. adunări generale din anul viitor.

La acest loc mai amintim, că despărțămintele cu prea multe comune se dismembrează mereu, înființându-se despărțăminte nouă, cari sporesc, din an în'an, activitatea Asociațiunii.

În cursul anului 1912 s'au înființat următoarele despărțăminte: *Ciachi-Gârbău* din desp. Dej; *Chioar* din desp. Șimleu; *Giurgeu* din desp. Treiscaune-Ciuc; *Ineu* în comitatul Aradului; *Jibou* din desp. Șimleu; *Jiu* din desp. Hațeg; *Seini* din desp. Sătmăroș; *Șercaia* din desp. Făgăraș și *Tinca* din desp. Orade. În cursul anului 1913 s'a mai înființat despărțământul *Băsești* din desp. Șimleu. Mai sunt pe cale de a se dismembra și alte despărțăminte, cari cuprind un număr prea mare de comune. În Maramurăș s'a încercat să se înființeze un nou despărțământ în Sighet. Dl. Dr. Ioan Mihali, protofisc comitatens, a și convocat adunarea de constituire, dar ținerea ei a fost oprită de organele administrative.

Aceasta este activitatea ce a desfășurat o Asociațiunea cu ajutorul despărțămintelor, pentru răspândirea culturii în popor. Credem că se poate numi pe deplin mulțumitoare, având în vedere mijloacele materiale restrânse de cari dispune instituțiunea noastră și împrejurările grele cu cari trebuie să se lupte.

Informațiuni și mai amănunțite despre activitatea despărțămintelor se găsesc în anexele XII și XIII.

Publicațiunile Asociațiunii.

Propaganda culturală a Asociațiunii a fost susținută din centru îndeosebi prin publicațiuni. Revista „Transilvania“ a apărut în 6 numere în cari s'au publicat cercetări istorice și filologice, documente, privitoare la trecutul nostru, un studiu despre cooperative, monografii și informații despre mișcarea științifică literară.

Reorganizarea acestei reviste recomandată de Secțiile-științifice-literare, s'a amânat din cauza lipsei de mijloace materiale.

»Biblioteca populară a Asociațiunii« s'a continuat în condițiuni mulțumitoare. În cursul anului 1912 au apărut 10 broșuri și un Calendar, cari s'au tipărit în 15 mii de exemplare. Biroul central a făcut și la sfârșitul anului 1912 un apel și liste de abonament, pe cari cu ajutorul Ven. Consistoare și al despărțămintelor, le-a răspândit aproape în toate comunele locuite de Români. În urma acestei propagande, care s'a continuat și cu ocazia prelegerilor populare și a adunărilor cercuale, Asociațiunea

a reușit să aibă la sfârșitul anului 1912 *unsprezece mii opt sute cincizeci și unu* de membri ajutători, ca abonați ai „Bibliotecii populare“, adevă cu 1253 mai mulți ca în anul precedent. Asociațiunea a răspândit deci într'un an 130,361 de broșuri; în cei doi ani, de când există Biblioteca populară a răspândit deci între popor, în total, 246,840 de broșuri.

Cei mai mulți abonați ai Bibliotecii populare sunt în despărțămintele, în cari cărturari au desfășurat o activitate mai intensivă pentru răspândirea ei. În fruntea tuturor stă despărțământul Făgăraș cu 588 de membri ajutători,

Cheltuelile, ce le-a avut Asociațiunea cu publicarea bibliotecii populare, s'au urcat la suma de K 22,360.93, iar încassarile au fost numai de K 21,102.63. A rezultat deci un deficit de K 1258.30, care e acoperit cu 28,356 de broșuri rămase în depozit și de suma de K 2650 ce mai e de încasat dela bănci și dela librării.

Ca să se vadă, câți membri ajutători a reușit să înscrie fiecare despărțământ și cari profesioni civesc „Biblioteca populară a Asociațiunii“, s'a întocmit un tablou, care se publică, împreună cu raportul secretarului Oct. C. Tăslăuanu despre starea Bibliotecii populare, în anexa XIV a acestui raport. Din acest tablou rezultă, că dintre abonații Bibliotecii populare 9536 au fost țărani; numărul lor a crescut deci cu 1400 față de anul 1911.

Biblioteca populară s'a continuat și în cursul anului 1913, dar numărul membrilor ajutători s'a redus aproape la jumătate, de bună seamă în urma împrejurărilor grele materiale, prin cari trecem. Am fost siliți deci să reducem și numărul tirajului, mărginindu-ne la 12 mii de exemplare de broșură. Până la sfârșitul anului se mai poate îndrepta situația, mai ales dacă toți cei chemați își vor face datoria, fiindcă ar fi un mare păcat ca această publicație să fie silită ași sista apariția, din cauza lipsei de sprijin.

A doua bibliotecă publicată de Asociațiune, și anume *Biblioteca tineretului*, nu s'a continuat fiindcă sunt foarte multe broșuri nedescăcute din ani precedenți. Biroul central se va îngriji să le desfacă cu ajutorul Ven. Consitoare, și sperăm că se va putea continua și această publicație utilă pentru educația tineretului.

Despre activitatea și starea celorlalte organe și așezăminte ale Asociațiunii, avem onoarea a vă raporta cele ce urmează.

(Va urma).

LEON TOLSTOI.

Cadavrul viu.

— Dramă în douăsprezece tablouri. —

Traducerea de: Valeriu Crișianu.

(Urmare)

Tabloul al patrulea

Odaia lui Afrenow. Pe masă pahare pline cu vin. Oaspeți Afrenow. Fedja, Stahow, un om cu păr și barbă zbârlită, Butkevici, mai departe Karotkow, un om gras, cu o înfățișare plină de sarcasm.

SCENA I.

Karenin: Și de-o sută de ori eu zic „La belle bois“ duce premiul prim. Iapa că aceasta e cea mai bună din întreagă Europa Pariem?

Stahow: Nu vorbi atâtea tovarăș de vremuri. Și așa știi că nime nu-ți crede, nici un cuvânt. Cine ar paria cu tine?

Korotkow: Eu zic și de-o sută de ori că „Floarea Vântului” e nimica pe lângă „La belle bois”.

Afremow: Nu face țî larmă!. Intreba-ți-l pe Fedja, el va decide. E expert.

Fedja: Amândoi is foarte buni, totul atârnă dela jockey.

Stahow: Gustaw e un ștregar, trebuie să te uiți bine la mâinile lui.

Korotkow (strigând): Nici decum! Gustaw un-i un ștregar.

Fedja: Nu faceți larmă, — îndată le voi isprăvi eu pe toate. Cine a câștigat la Derby?

Korotkow: Aceea încă nu însamnă nimic, totul a fost o întâmplare. Dacă „Kra-kus” nu-i bolnav, cu totul altcum...

SCENA II.

(Intră un sereitor)

Afremow: Cei?

Servitorul: E aici o doamnă, întreabă de Fedor Wassiljevici.

Afremow: Ce damă?

Servitorul: Nu știu. E foarte elegant îmbrăcată.

Afremow: Fedja, o damă vrea, să vorbească cu tine.

Fedja (spăriat): Cine-i?

Afremow: Nu știu.

Servitorul: S'o conduc în salon?

Fedja: Așteaptă, mai întâiu vreau să știu, că cine-i. (Ese cu servitorul).

SCENA III.

Korotkow: Desigur o fi Masa...

Stahow: Cine-i ea aceea?

Korotkow: Masa, țiganca. E amoretat în ea până după urechi.

Stahow: E frumoasă! Da ce frumos cântă!

Afremow: Foarte frumos! Ea și Tanjusa, — acestea sunt stelele noastre cele mai încântătoare. Eri au cântat în terțet eu Petru.

Stahow: E norocos acest...

Afremow: Fiindcă-l plac femeile? Le as lui.

Korotkow: Eu nu-i pot vedea în ochi pe țigani, n'atu nimic frumos în ei.

Butcovici: Da zău, cum poți vorbi.

Korotkow: Eu toate țigancele le-ași da pentru o franțuzoaică

Afremow: Să înțelege, căci doar tu ești acela, care acuma alegi, iar la urmă cu-legi. Totuși trebuie să mă uit, că cine-i (Ese).

SCENA IV.

Stahow; Dacă e Masa, chiam'o in-luntru, să ne cânte una. Acum au mai uitat țiganii, din cântecile acelea frumoase de pe vremuri. Tanjusa aceea apoi știu că cânta frumos! (Va urma).

Cărți Foi și Reviste.

A apărut în zilele acestea esceleanta broșură *Cartea verde a unui voluntar ardelean*, în campania României pe câmpiile bulgare în anul 1913. Titul cărții e „Ostașii noștri. Războiul pentru pace pe câmpiile Bulgariei”, de Ioan Rodina voluntar ardelean în corpul II. de armată reg. 10 de artilerie, în anut 1913. Dl Ioan Rodina e cunoscut și cetitorilor foaiei noastre, căci a publicat în mai multe rânduri poezioare patriotice. În broșura „Ostașii noștri”, publică mai multe poezii, în cari să reoglindează entuziazmul unui ardelean, care luptă alături de întreaga suflare românească din Ardeal, pentru intruchiparea visului nostru de veacuri... Ne înfățișează scene mult grăitoare din războiu, cari scene îți umple inima de bucurie, entuziasm și de-o hotărare, de a sta ca nește sentinele pururea gata atunci „când patria ne chiamă sub drapel!”... Prețul unui exemplar 35 bani. Să pot comanda dela dl Ioan Rodina, calea Moșilor Nr. 75 București. O recomandăm cu căldură cetitorilor noștri.

Publicațiune.

Primăria comunală din Vad aduce la cunoștință cumcă în 12 Oc-

tomvrie 1913 st. n. la ora 1 p. m. esarândează casa de cârciumă de sub Nr. 76 constatătoare din 5 odăi 1 cuhnă, cameră, pivniță, pod, staul, șură, apoi curte și grădină pe termin de 3 trei ani, începând din 1 Ianuarie 1914 până în 31 Decemvrie 1916.

Prețul strigărei 1200 coroane vadium 10%.

Condițiunile mai de aproape se pot vedea în orele oficioase în cancelaria comunală din Vad.

V a d, la 14 Septemvrie 1913.

Primăria comunală.

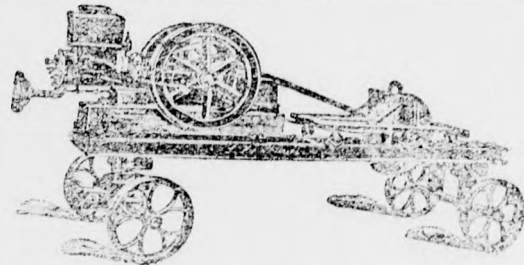
In atențiunea tăetorilor și-a comersanților de lemne!

Inainte de a-ți prevedea atelierul cu motor, nu întârzia a cere preț-curentul nostru ilustrat cu

fireze și bărzi cu motorul original american

WATERLOO

despre cari e știut în general, că s'au dovedit pretutindenea de celea mai bune

Se poate afla numai la societatea comandită:

DÉNES B.

BUDAPEST, V., Lipót-Körut 15.

Coală de preț și deslușiri gratuite.

Balsamul apotecarului A. Thierry

este neîntrecut în efect la boalele de plumăni și plept, alină catarul și curmă durerile cauzate de tusa. Curmă aprinderi de gât, răgușeli și dureri de grumazi și ferbințeli. Cu deosebire e bun contra sgâncirilor de stomac și colică. Vindecă vâna de aur și curățește rinichii, dă apetit, și ajută la mistuire. S'a dovedit de leac excelent la dureri de dinți, la dinți găuși, la mirosul gurei folosită ca apă de dinți întărește gingiile și gura, încetează mirosul obvenit din stomac în gură. Mijloc vindecător și sigur contra limbricilor. Vindecă totfelul de rane, orbați, beșici provenite din ferbințea, unflături, negei, ursură, membre înghețate. În aontra durerilor de urechi e un leac neprețuit. — Să fie la îndemână în fiecare casă, la cazuri obvenite, mai ales la influență, coleră și alte boale.

Să scriem la:

THIERRY A. „Öranyal gyógyszer-tára” Pregrada (lângă Rohitsch-Sauerbrunn).

12 sticle mici sau 6 dupte, ori 1 specială mare 5.60 K. La comande mai mari se dă rabat convenit.

Singură și veritabilă ALIFIA CENTIFOLIA a lui A. THIERRY

Oprește și încetează veninarea sângelui. Face superflue orice operație. Folosește femeilor lăptătoare, ajutoră pornirea lăptelui, nu să întărește pieptul. Orbațul de piept (foc viu), folosește la orice rani vechite, rani deschise la picioare umflata, la caries, rani venite prin lovituri, tăieturi, împuscături, strivituri, împuscături, zdrobituri, să folosește pentru îndepărtarea corpurilor streine de e. țandri de lemn, spin, sîclă, alică, năsip, prav, etc. la creștere din corp, la corbunculus, neoplasme, chiar și contra racu lui, vermi, putreziciune, rosături, beșici, orice arsături, rane ivite prin lungi zăcere a bolnavului, la buboale, curgere de urechi, precum și la copii mici contra opăralei etc.

Are putere vindecătoare și sigură.

2 burcane costă cor. 3-60 f. se trimite cu ramburs (Nachname).

Se capătă la: Farmacia Török József, în Budapesta precum și la mai multe farmacii din țară. în mare (engro) la Thalmayer și Seitz, la succesorii Kochmeister și la drogeria Fraților Radonovits în Budapesta. Unde nu s'au depon, să se comande de dreptul dela farmacia

THIERRY A. „Öranyal-gyógyszertára” Pregrada (lângă Rohitsch-Sauerbrunn.)

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

Linie franceză

Linie accelerată de vapoară regulat și directă

Havre-Newyork

și

KANADA.

Via Basel (Schweitz) Paris.

Telegramm-adresse: TRANSAT Budapest.

Biroul: Budapesta, VII. Piața Baross nr. 15.

Telefen: József 14-87.

OSPĂTĂRIE NAȚIONALĂ, BUCUREȘTI.

Strada Academiei Nr. 21, aproape de Bulevardul Carol.

I să recomandă tuturor pasagerilor și excursiuniștilor din țară, cei-ce vizitează capitala București a cerceta în strada Academiei nr. 21

„Ospătăria Enache”

a compatriotului nostru Oltean, aranjată din nou cu tot confortul, două sale și o curte pațioasă, unde să poate căpăta cea mai bună și aleasă

BUCĂTĂRIE NAȚIONALĂ.

Diferite Vinuri indigene și streine.

Bere bună de Bragadireu.

Diferite beuturi igienice și țuică curată.

Serviciu culant.

Prețuri moderate.

Cu stimă

GHEORGE CISMAȘIU

Ospătăria Națională, București.